

Forsvaret og Forsvarsministeriets styrelser
Arsenalvej 55

Tlf. +45 98 45 50 00
post@frederikshavn.dk
www.frederikshavn.dk
CVR-nr. 29189498

9800 Hjørring

Sendt via E-boks med kopi til Juddi Stecher Madsen

18. marts 2020

Rapport efter miljøtilsyn hos Grønholt Skydebane beliggende Understedvej 40, 9900 Frederikshavn

Sagsnummer: GEO-2020-00511
Dokumentnummer: 3951268

Frederikshavn Kommune har den 27. februar 2020 været på miljøtilsyn ved Forsvarets skydebane "Grønholt" beliggende Understedvej 40 i Frederikshavn.

Sagsbehandler:
Jesper Østergård Christensen
Direkte telefonnummer:
+45 9845 6358

Fra Forsvaret deltog fra FES faglig leder Katrine Sølgård Bechman og miljøsagsbehandler Juddi Stecher Madsen samt Charlotte Hirsch fra Frederikshavn Flådestation og Freddy Bech Nielsen fra ISS. Fra Frederikshavn Kommune deltog afdelingsleder for Natur og Miljø Catrina B. Kristensen samt undertegnede.

Virksomheden er omfattet af miljøtilsynsbekendtgørelsen¹ bestemmelser om at kommunerne skal føre tilsyn med virksomheders miljøforhold med henblik på at sikre, at miljøforholdene er forsvarlige og at gældende miljøregler og -bestemmelser overholdes.

Virksomheden er kategoriseret som en type J203 Udendørs skydebaner jf. miljøbeskyttelseslovens regler.

Tilsynet gav anledning til følgende indskærpelser, henstillinger og bemærkninger/aftaler:

Indskærpelser:

Mangler i egenkontrollen indskærpes afhjulpet. Det drejer sig om:

- Registrering af banens bruger samt årsstatus for arbejdet med genanvendelse af metaller fra kuglefang.
- Registrering af gennemførte pejlinger af væskniveau i samletank for opsamling af metalforurenede spildevand.

Henstillinger:

Det henstilles, at Forsvaret senest 1. maj 2020 fremsender

- Detailprojekt vedr. nyligt gennemførte reoveringen af kuglefanget ved kortdistancebanen, bilagt en vurdering af i hvilket omfang den "åbne" beklædning ved kuglefangets ender har betydning for støjbelastningen fra banen.
- Kuglefangsdugen på langdistancebanen skal istandsættes hurtigst muligt og vedligeholdes regelmæssigt. I den forbindelse skal der indsendes redegørelse for nuværende vedligeholdelses praksis på banerne samt hvordan den kan forbedres både i forhold til kuglefang og støjskærme.
- Redegørelse for tømningsspraksis og håndtering af evt. spild/overløb ved opsamlingstanken for metalholdigt spildevand.

¹ Bekendtgørelse om miljøtilsyn, nr. 117 af 28. januar 2019.

- Redegørelse og dokumentation for bortskaffelse af metalforurenet spildevand fra samletanken.
- Redegørelse og dokumentation for bortskaffelse af metallisk bly opsamlet i forbindelse med renovering af kuglefang på kortdistancebanen.
- Redegørelse for affaldshåndteringen fra skydebanen.

Øvrige bemærkninger og aftaler:

- På baggrund af den skønnede tidshorizont for gennemførelse af de manglende støj måleserier, blev det aftalt, at FES undersøger muligheden for at indlægge flere aktivitetsfrie datoer/perioder, indtil støjmålingerne er gennemført og en endelig afklaring af støjniveauet foreligger.
- Forsvaret anmodes om at der bliver givet et formelt svar på nabo forespørgsel vedr. evt. ejendomskøb og at Frederikshavn Kommune orienteres om svaret.

Miljøriskovurdering

Som grundlag for fastsættelsen af den fremtidige tilsynsfrekvens gennemfører tilsynsmyndigheden efter tilsynet en miljørisikovurdering. I miljørisikovurderingen indgår følgende forhold:

- Miljøledelse, systematik og miljøforbedringer
- Regelefterlevelse
- Håndtering og opbevaring af kemikalier og farligt affald
- Emissioner til luft, jord- og/eller vandmiljø
- Omgivelsernes sårbarhed

Offentliggørelse

Kommunen er forpligtet til at offentliggøre tilsynsrapporter. Har I kommentarer til rapporten eller forhold i rapporten, som I ikke ønsker offentliggjort, vil jeg bede jer om at melde tilbage inden 14 dage. Hører jeg ikke fra jer, vil miljøtilsynsrapporten blive offentliggjort på DMA (Digital MiljøAdministration) ved Miljøstyrelsen.

Gebyr

Miljøtilsynet inkl. opfølgning afregnes direkte efter timeforbruget. Gebyret opkræves hvert år i november måned.

Der er vedlagt bilag med oplysninger og kommentarer fra miljøtilsynet.

Med venlig hilsen

Jesper Ø. Christensen

Tilsynsoplysninger og kommentarer for miljøtilsynet

Telefon 7281 3000	CVR nr. 16287180
Fax	P. nr.

Virksomhedens miljøforhold er gennemgået i det følgende. Grundlaget herfor er virksomhedens oplysninger, tilsyn på virksomheden og oplysninger fra kommunens arkiver.

Generelle bemærkninger

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Indretning & drift	<p>Den daglige drift af Grønholt Skydebaner varetages af ISS ved Freddy Bech Nielsen.</p> <p>Ansvar for at skydebanen drives inden for rammerne af miljøgodkendelsen varetages overordnet af Distrikt Nordjylland ved Flemming Rosenskjold. E-mail: FES-CHDINJY@mil.dk - tlf. 20755200.</p> <p>Daglige administrative rutiner og registreringer varetages af Charlotte Hirsch - Frederikshavn Flådestation - FES-DINJY14@mil.dk. Teknisk og miljømæssig rådgivning varetages af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Arsenalvej 55, 9800 Hjørring ved. Juddi Madsen - FES-MINA10@mil.dk</p> <p>I forbindelse med igangværende renovering af kuglefanget på kortdistancebanen er jord afdækningen fjernet og der er etableret ny træoverdækning over kuglefanget. Den nye afdækning slutter ikke tæt ved hver ende af kuglefanget, men er afgrænset af træværk med "luft" mellem brædderne. Det samme forhold gør sig gældende ved enderne af kuglefanget ved langdistancebanen.</p> <p>Ligeledes ses der enkelte steder hvor støjskærmen ikke slutter tæt med den underliggende jordvold.</p> <p>Den "åbne" beklædning ved kuglefanget har ikke tidligere været noteret og vurderet støjmæssigt. Charlotte Hirsch har efterfølgende oplyst, at udformningen af beklædningen ved kuglefanget er uændret i forhold til tidligere.</p> <p>På baggrund af den manglende tæthed såvel i konstruktionen som mod jorden, henstilles det, at Forsvaret fremsender detailprojekt vedr. renoveringen af kuglefanget bilagt en vurdering af i hvilket omfang den manglende tæthed har betydning for støjbelastningen fra banen. Detailprojekt samt støjvurdering skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1. maj 2020.</p> <p>Foto fra tilsynet</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Kortdistancebane - Kuglefang set udefra</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Kortdistancebane – kuglefang set fra skydebanen</p> </div> </div>

Langdistancebane – Kuglefang set fra skydebanen

Kuglefanget på langdistancebanen er flere steder ødelagt af påvirkningen fra skydeaktiviteterne på banen, hvorfor en stor del af den nedbør der falder på kuglefanget trænger direkte gennem kuglefangsdugen og opsamles som spildevand i anlæggets samletank.

Den manglende vedligeholdelse/lapning af skudhullerne betyder at mængden af spildevand fra anlægget er betydeligt større end nødvendigt. Det henstilles derfor at kuglefangsdugen på langdistancebanen istandsættes hurtigst muligt og vedligeholdes regelmæssigt. Samtidigt anmodes Forsvaret om at vurdere hvorledes vedligeholdelses praksis på banerne kan forbedres både i forhold til kuglefang og støjskærme.

Egenkontrol (journal)

Miljøgodkendelsen: Vilkår 15, 16, 17, 18

Driftsjournal vilkår 17, 18

Dokumentation for skydeaktiviteterne på banerne for 2019 er fremsendt til Frederikshavn Kommune 17. februar 2020. Heraf fremgår:

- **Dato** for skydning,
- **Start- og sluttidspunkt** for skydning,
- **Bane og skydestilling,**
- Anvendt **våbentype** og ammunition,
- Antal afgivne skud.

Oplysninger om hvem der er bruger af banen samt årsstatus for arbejdet med genanvendelse af metaller fra kuglefang fremgår ikke af den indsendte driftsjournal. Forholdet blev derfor indskærpet.

Plan for skydeaktiviteter vilkår 15, 16

Forsvaret skal indsende plan for banernes benyttelse henholdsvis i sommerperioden og i vinterperioden.

FES har 27-11-2019 indsendt sæsonplan for skydetider på Grønhøj skydebane i perioden 1 januar-30/31 juni 2020 og gjort opmærksom på, at løbende ændringer vil fremgå af [Forsvarets støjportal](#).

Frederikshavn Kommune skal gøre opmærksom på, at ændringer i sæsonplanen skal offentliggøres senest 14 dage før ændringen gennemføres, jf. vilkår 16 i miljøgodkendelsen.

Naboerne har peget på at der er uregelmæssigheder i Forsvarets ændringer i sæsonplanen og at det ikke altid sker 14 dage før ændringen gennemføres. Det blev oplyst fra Forsvarets side, at det ikke er muligt at registrer nye skydetider på støjportalen senere end 14 dage før skydningerne gennemføres.

	<p>Samletank for spildevand fra kuglefang: Tidspunkt for pejling og tømning skal noteres i en driftsjournal, jf. vilkår 12 i Nordjyllands Amt´s tilladelse fra 1999.</p> <p>Pejlingerne gennemføres, men registreres ikke i en driftsjournal som foreskrevet. Forholdet blev indskærpet i forbindelse med tilsynet.</p> <p>Dokumentation for hvem der modtager og behandler det opsamlede spildevand fra kuglefanget kunne ikke fremvises. Forholdet blev indskærpet i forbindelse med tilsynet.</p>
Miljøgodkendelse	<ul style="list-style-type: none"> • Skydebanen er omfattet af Frederikshavn Kommunes miljøgodkendelse af 26. juni 2997. • Afledning af metalforurenede overfladevand fra kuglefang er omfattet af Nordjyllands Amts tilladelse af 16. december 1999 (samletank)
Forurenede jord	<p>Der blev konstateret tegn på at der kan have været overløb eller spild af metalforurenede spildevand til jorden omkring samletanken.</p> <div data-bbox="807 831 1177 1323" style="text-align: center;"> </div> <p>Sammenholdt med den manglende vedligeholdelse/lapning af skudhullerne i kuglefanget og den heraf øgede spildevandsmængde anmodes Forsvaret om en nærmere redegørelse for tømningspraksis og håndtering af evt. spild/overløb.</p> <p>Redegørelsen skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1. maj 2020.</p>
I øvrigt	<p>Klager og støjmålinger: Siden 2008 har naboerne omkring Grønholt Skydebaner klaget over støjgener fra skydeaktiviteterne på banerne, og sagen har gentagne gange været behandlet af Plan- og Miljøudvalget.</p> <p>I 2017 blev det aftalt, at igangsætte støjmålinger. Naboerne har flere gange i 2018 og 2019 efterspurgt fremdrift i støjmålingerne, der har trukket ud pga. udfordringer med at opfylde den meteorologiske ramme for støjmålinger.</p> <p>Støjmålingerne: Forsvaret redegjorde i forbindelse med tilsynet for status for de igangværende støjmålinger og der blev udleveret et notat. Der mangler fortsat en række målinger før usikkerheden er tilstrækkelig lav til at det med sikkerhed kan konkluderes, om grænseværdien på 75 dB(A) er overholdt ved de tre nærmeste boliger.</p> <p>Der er gennemført 5 gyldige målinger ved den ejendom med flest gyldige måleserier, men der skal måles 8 skudserier for at have samme usikkerhed som</p>

	<p>gælder for støjberegningen. På de resterende to adresser mangler der henholdsvis 5 og 6 måleserier. Tidshorizonten for gennemførelse af de manglende måleserier pr. bolig, vurderes til at være mere end et år for ejendommen, hvor flest måleserier udestår.</p> <p>På baggrund af den skønnede tidshorizont for gennemførelse af de manglende måleserier, blev det aftalt, at FES prøver at undersøge muligheden for at indlægge flere aktivitetsfrie datoer/perioder, indtil støjmålingerne er gennemført og en endelig afklaring af støjniveauet foreligger.</p> <p>Ejendoms køb: En nabo har henvendt sig vedr. salg af sin ejendom til Forsvaret. Henvendelsen blev drøftet og Forsvaret lovede at bringe sagen videre til den del af FES der har kompetence vedr. ejendoms køb. Forsvaret anmodes derfor om at der bliver givet et formelt svar på forespørgslen vedr. evt. ejendoms køb og at Frederikshavn Kommune orienteres om svaret.</p>
--	---

Luftemissioner

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Luftforurening	Ingen bemærkninger

Støj

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Støj	<p>Anvendelsestider, jf. miljøgodkendelsens bestemmelser: Forsvaret skal indsende plan for banernes benyttelse henholdsvis i sommerperioden og i vinterperioden. (Se afsnit egenkontrol).</p> <p>Ændringer på banerne: Støjvolde og støjskærme I 2020 har naboerne påpeget, at der er foretaget nogle konstruktive ændringer på Grønholt Skydebane omkring kuglefanget ved kortdistancebanen som de er bekymret for kan øge støjbelastningen fra banen. (se afsnit indretning og drift)</p> <p>Støj målinger: Forsvaret redegjorde i forbindelse med tilsynet for status for de igangværende støjmålinger og der blev udleveret et notat (se afsnit "I øvrigt").</p>

Olie- og kemikalietanke

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar																
Tanke	1500 liter tank til opsamling af metalforurenet spildevand fra kuglefang																
	<p>Tankoplysninger, jf. anmeldelse af 23. januar 2015</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center;">Klassifikation:</td> <td style="text-align: right;">Beholder</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Indhold:</td> <td>Fyringsolie</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Etableringsår</td> <td>2011</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Placering:</td> <td>Overjordisk og udendørs</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Typegodkendelsesnummer</td> <td>5323</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Størrelse</td> <td>1200 L</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Fabrikationsår:</td> <td>2008</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Fabrikationsnummer:</td> <td>011667-21</td> </tr> </table>	Klassifikation:	Beholder	Indhold:	Fyringsolie	Etableringsår	2011	Placering:	Overjordisk og udendørs	Typegodkendelsesnummer	5323	Størrelse	1200 L	Fabrikationsår:	2008	Fabrikationsnummer:	011667-21
Klassifikation:	Beholder																
Indhold:	Fyringsolie																
Etableringsår	2011																
Placering:	Overjordisk og udendørs																
Typegodkendelsesnummer	5323																
Størrelse	1200 L																
Fabrikationsår:	2008																
Fabrikationsnummer:	011667-21																

Spildevand

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Spildevand, generelt	<p>For at minimere risikoen for forurening af jorden under kuglefanget er der etableret opsamling af regnvand i en 1500 l samletank. Nordjyllands Amt har i sin tilladelse til nedgravningen af tanken stillet krav om pejling og tømning mindst hvert 4. år. Tidspunkt for pejling og tømning skal noteres i en driftsjournal.</p> <p>Der er etableret en permanent pejlestok i røret til tømning af tanken. I forbindelse med de daglige rundringer på anlægget registrere Freddy Nielsen niveauet i samletanken og rekvirere tømning når der er behov for tømning.</p> <p>Pejlingen bliver ikke som foreskrevet i tilladelsen registreret i driftsjournalen. Dette forholdet blev indskærpet i forbindelse med tilsynet.</p> <p>Ligeledes mangler der dokumentation for hvem der har modtaget det opsamlede spildevand fra kuglefanget. Forholdet blev indskærpet i forbindelse med tilsynet.</p>

Oplag af affald

Kontrolpunkt	Tilsynskommentar
Farligt affald	<p>Metalforurenet/blyholdigt spildevand fra kuglefang og metallisk bly opsamlet i samletank.</p> <p>Metalforurenede spildevand fra samletanken bortskaffes formodentligt via Modtagestation Vendsyssel i Hjørring. Dokumentation kunne ikke forevises og henstilles fremsendt snarest til tilsynsmyndigheden.</p> <p>Dokumentation for bortskaffelse af metallisk bly opsamlet i forbindelse med reovering af kuglefang på kortdistancebanen kunne ligeledes ikke forevises og henstilles ligeledes fremsendt til tilsynsmyndigheden.</p>

<p>Affald, generelt</p>	<p>Grønholt Skydebane har følgende øvrige affaldstyper der håndteres af Flådestation Frederikshavn. Typer og mængder er vurderet om uændrede i forhold til sidste tilsyn.</p> <ul style="list-style-type: none">- Brændbart affald: Ca. 40 m³ pr. år.- Patronhylstre: Ca. 30-40 blå tønder pr. år. Afhentes af Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse til genanvendelse.- Spraydåser: Ca. 15-20 stk. pr. år. Samles i spand med låg. Afleveres i beholder til spraydåser på Miljøpladsen på Flådestation Frederikshavn.- Afskudte skiver i aluminium: Indsamles i bur og afhentes af Flådestation Frederikshavn til Miljøpladsen på Flådestation Frederikshavn. <p>På udtræk fra affaldsdatasystemet vedr. affald fra Flådestation Frederikshavn er der kun angivet en affaldsfraktion fra Grønholt skydebane. Det drejer sig om "blandet husholdningsaffald og lignende affald" der ifølge rapporten bortskaffes til Stena Recycling A/S.</p> <p>Opmærksomheden henledes på at bortskaffelse til Stena Recycling A/S af "husholdnings lignende affald" ikke er i overensstemmelse med Frederikshavn Kommunes erhvervsaffaldsregulativ der foreskriver at dette affald skal bortskaffes til Frederikshavn Affaldsforbrændingsanlæg.</p> <p>På baggrund af uoverensstemmelserne henstilles det, at Forsvaret fremsender en redegørelse for affaldshåndteringen på Grønholt Skydebaner.</p>
-------------------------	--